

Sammanfattning:

Att tillgodose möbelindustrins kompetensförsörjningsbehov är en utmaning. Med dalande elevunderlag och utbildningsaktörer har denna utmaning blivit allt mer påtaglig. Industrin står inför stora utmaningar att bemanna företagen med kompetens i flera led. För att kunna upprätthålla konkurrenskraft är detta en avgörande fråga för såväl större företag som dess underleverantörer. En för liten rekryteringsbas leder lätt till kannibalism, tappade marknadsandelar och slutligen risk för nedläggning/produktionsflytt. Med länets bästa arbetsmarknad är denna utmaning än mer påtaglig. För det dokumenterade rekryteringsbehovet, i synnerhet inom möbelindustrin, se bilaga 1.

Med sviktande intresse bland inrikesfödda för denna typ av arbetsmarknad har den utrikesfödda kompetensen fått en allt större betydelse. Det är denna målgrupp som det sociala företaget Allservice Industri(All:in) ser står närmast att bli anställningsbara och därmed som sin huvudmålgrupp. All:in erbjuder kartläggning, validering och matchning in på den lokala arbetsmarknaden.

Under 2018 har 25 personer validerats. 11 av dessa slussades ut till industrin, 7 till fortsatta studier och resterande 7 till andra insatser eller förblev arbetslösa. De ekonomiska konsekvenserna av detta är komplext att beräkna. För vidare läsning se bilaga 2.

Verksamheten på All:in har startades upp 2016 och har till större delen finansierats med olika fondmedel. Arvsfonden, Vinnova och nu ESF via Leader Västra Småland har till 2020 beviljat verksamheten totalt 6,6 miljoner kr. Utöver detta har ett nytt delprojekt blivit beviljat av Delegationen mot segregation i Jönköping för att råda bot på den rekryteringsekvation som den lokala arbetsmarknaden utgör. För att driva det sociala företaget All:in finns omkostnader om 2,3 milj / år. Av dessa kostnader beräknas All:in behöva stöd från offentlig part med 1,5 milj kr/ år med start 2020-03-01. För kalkyl om verksamhetens kostnader se bilaga 3. Ett samarbete mellan Idéburen organisation och Vaggeryds kommun är möjlig genom ett IOP. För mer information se bilaga 4. Det faktum att AF är under stora besparingskrav medför behovet av att andra aktörer får förutsättningar att verka. Redan innan uppstart av projektet, och alltsedan dess, har verksamheten haft ett nära samarbete med AME. Det är två verksamheter som kompletterar varandra.

Förslag till beslut:

1. Att ingå ett IOP mellan Vaggeryds kommun och Allservice industri i syfte att främja möbelindustrins kompetensförsörjning.
2. Att stödet i IOP uppgår till ett årligt stöd om 1,5 miljoner kronor med start 2020-03-01. Utbetalning sker förslagsvis i förskott kvartalsvis.
3. Att om inte förslag enligt punkt 1 och 2 beviljas utreda vad Vaggeryds kommun vill göra istället för att bistå möbelindustrins behov.

På förslagets vägnar:

Joel Säll All:in

Leif Sönnichsen Kinnarps

Tobias Jansson Swedese

Bilaga 1.

"Rekryteringsproblemen ligger på rekordhöga nivåer samtidigt som en stor del av den lediga arbetskraften saknar den kompetens som efterfrågas." – ur *Arbetsförmedlingens prognos för utvecklingen på länets arbetsmarknad 2018–2019*.

Denna bild styrks av följande rapport som visar att Jönköpings län med sin 3,8% är bäst i Sverige. <http://arbetsloshetsrapporten.se/arbetslosheten/>

"Medan arbetslösheten bland inrikes födda är nere på så låga nivåer att det är relevant att prata om full sysselsättning för gruppen, är den bland utrikes födda markant högre." och vidare slås det fast att utmaningarna är "matchning till arbete och utbildning, utrikesföddas etablering samt motverka långtidsarbetslöshet." – ur *Prognos arbetsmarknaden i Jönköpings län 2019*.

Alla de tre utmaningarna som Arbetsförmedlingen pekar ut är områden som All:in verkar inom med fokus på de två första.

Möbelindustrins branschorganisation TMF prognostiserar ett rekryteringsbehov på ca 4000 yrkesarbetande personer med främst gymnasiekompetens fram till 2022 och elevunderlaget på de handfulla gymnasieskolor som är kvar är lågt. Läget kan beskrivas som närmast akut. För mer information se: <https://www.tmf.se/bransch/marknad--statistik/>

De undertecknade parterna bekräftar bilden ovan.

Exempel på företag som har tagit emot arbetskraft från All:in är: Swedese Vaggeryd, Kinnarps Skillingaryd, AGL Skillingaryd, Industriservice Vaggeryd, Bobbys tapetserarverkstad Vaggeryd, Lankapaja Skillingaryd och Skärpfabriken Gnosjö.

Bilaga 2.

Samhällsekonomiska uträkningar

Industrins direkta kraft som närande sektor kan förklaras med en faktor på 22%. Med 10 anställda kan drygt två nya anställas inom offentlig sektor. Se Teknikföretagens debattartikel "Industrinäring. Jönköpings län starkast i Sverige" – ur JP 21 -02- 2019 del 2 s. 17

Kort sagt bidrar alltså den arbetsförda gruppen med intäkter. Om motsvarande grupp istället inte etableras på arbetsmarknaden kommer de fortsatt innebära kostnader. Hur stor kostnaden blir för kommunen beror på vilken form av bedömning handläggare gör samt vilka insatser den lokala arbetsmarknadsenheten gör. Om kostnaden belastar kommunal verksamhet eller statlig kan variera men oavsett så uppstår det kostnader hos de offentliga parterna. Hur skillnaden mellan dessa intäkter och kostnader ska beräknas är komplext. Vilka kostnader ska räknas med? Vilka kostnader hade/ hade inte uppstått om målgruppen hade varit utan arbete?

Enligt uppgifter på arbetslöshetsrapporten.se så kan kostnaden för arbetslöshet beräknas uppgå till drygt 200 000 kr pers / år. (Då är inte kostnader medräknade såsom att arbetslösa tenderar vara i större grad vara välfärdsconsumenterna samt vara i riskzonen för missbruk och kriminalitet.) Dessutom så blir det ett inkomstbortfall som är större än de direkta skatteintäkterna av den sysselsatta personen i och med att en högre lön innebär högre konsumtion som både leder till momsintäkter och i regel ett förbättrat underlag för lokal handel etc.

Verksamheten har som mål att slussa ut 30 pers / år i arbete. En nyanserad beräkning på halva målsättningen leder till följande jämförande beräkning.

Ex för kostnad) $15 \times 200\,000 = 3\,000\,000$ kr

Ex för intäkter) $15 \times (21\,000 \times 12 \times 0,3325) = 1\,256\,000$ kr

Ex för differens) $3\,000\,000 + 1\,256\,000 = 4\,256\,000$ kr

På exempelvis följande länkar kan en fördjupad läsning i ämnet göras:

<https://www.ekonomifakta.se/artiklar/2006/april/arbetslosheten-kostar-mer-an-sjukvarden/>

<https://ekonomihandboken.se/den-nyliberala-politiken/vad-kostar-arbetslosheten/>

<http://arbetsloshetsrapporten.se/arbetslosheten/>

Bilaga 3.

Budget 2020	
Kostnader	
Personal*	1 932 000
Hyra**	150 000
Materiel	150 000
Fordon	40 000
Övriga indirekta kost	30 000
SUMMA	2 302 000

*Personalposten Innefattar: 1 verksamhetsledare 100%, 1 rekryterare 100% och 2 handledare 150%.

** Hyreskostnaden tillfaller Vaggeryds kommun via Fastighetsavdelningen.

Bilaga 4.

IOP står för Idéburet Offentligt Partnerskap och det är ett partnerskap mellan offentlig aktör och civilsamhället. Syftet med IOP är att möjliggöra ett samarbete för att tillsammans lösa en samhällsutmaning. Exempel och allmän information om detta arbetssätt står att läsa mer om i följande länkar.

<https://upphandling24.se/allt-vanligare-med-iop-i-dag-finns-56-partnerskap/>

<https://skl.se/integrationsocialomsorg/asylochflyktningmottagandeintegration/idebankforintegrationsarbetet/samverkanmedcivilsamhallet/arkivsamverkanmedcivilsamhallet/ideburetoffentligtpartnerskapiopeexempletvallatrappanmalmo.10015.html>

<https://socialutveckling.goteborg.se/vad-ar-ett-ideburet-offentligt-partnerskap/>

<https://www.socialforum.se/om-forum-2/ideburetoffentligt-partnerskap/>